

Archeologienota Antwerpen Churchilldok Zuid aanpassing

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

14-6-2022

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Antwerpen Churchilldok Zuid (provincie Antwerpen), gelegen buiten woon- of recreatiegebied en waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem meer dan 5000m² beslaat, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Deze archeologienota is een herwerking van de reeds in akte genomen archeologienota <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/20795>. Omdat het ontwerpplan uit die archeologienota niet langer overeenkwam met de geplande werken, wordt een nieuwe archeologienota opgesteld met daarin de juiste versie van het ontwerpplan. Voor het overige verschilt onderhavige archeologienota inhoudelijk niet van de reeds bekrachtigde archeologienota; de projectcode en de overige plannen van de eerste archeologienota blijven ongewijzigd.

Het plangebied is ca. 2 037 976m² groot en omhelst de gehele industriezone gelegen ten zuiden van het Churchilldok in de Antwerpse haven. Het wordt begrensd door het Churchilldok in het noorden, de Noorderlaan in het oosten en zuidoosten, de Goteborgweg in het zuiden en het 6de Havendok in het zuidwesten en westen. Het gehele gebied is ingericht als industrieterrein en quasi volledig verhard en bebouwd. Doorheen het gebied lopen meerdere wegen en spoorlijnen.

Binnen het grote plangebied worden verspreid van elkaar 5 windturbines gebouwd; ten opzichte van de eerste archeologienota zijn de posities ervan licht gewijzigd. Per windturbine moet rekening gehouden worden met de fundering van de turbine en een permanent werkvlak, en de turbines worden met een elektriciteitscabine (9,2 x 2,7m, en 1,43m diep) verbonden via een leidingtraject (in open sleuf of met een gestuurde boring). Per windturbine betreffen de bodemingrepen:

- ➔ 380m², maximaal 3,5m diep voor de fundering, en heipalen tot op ca. 20m diep
- ➔ 450m², maximaal 1,5m diep voor het werkvlak

Er zijn geen bodemingrepen gepland voor de aanleg van werfwegen en tijdelijke werkstroken, deze zijn gelegen op reeds verharde terreinen.

De havengronden waar het terrein deel van uitmaakt werden in de jaren 1960 ontwikkeld. Hierbij werd het voormalige dorp Wilmarsdonk en het omringende landschap weggevaagd en verdween het onder een ophogingspakket van 3,5 à 4m dik. Bij de werken zal de voormalige toplaag minstens tot 50cm diep zijn verstoord. Dit betekent dat er zich onder het huidige maaiveld een verstoord/opgehoogd pakket van minstens 4m dik bevindt. De kans dat er zich onder dit pakket nog een intact en relevant archeologisch niveau bevindt, is eerder klein.

Verspreid over het plangebied worden 5 windturbines aangelegd, met bijhorende werkplatformen, leidingen en een elektriciteitscabine. De uitgravingen die gepaard gaan met deze werken gaan maximaal 3,50m diep. Deze bevinden zich dus in het verstoord/opgehoogd pakket en zullen geen verstoring van eventuele archeologische sites veroorzaken. Ter hoogte van de windturbines worden tot op grote diepte palen geheid onder de fundering, mogelijk kunnen deze wel archeologische sites

verstoren. Een verder vooronderzoek van locaties van toekomstige heipalen is echter technisch zo goed als onmogelijk, en wetenschappelijk weinig relevant omdat het niet zou leiden tot nuttige kenniswinst. De locatie van windturbine 1 behoorde oorspronkelijk tot het dok, hier kan geen archeologisch erfgoed meer bewaard zijn.

Er zijn dus geen verdere archeologische maatregelen nodig en de rapportering kon beperkt blijven tot een archeologienota met beperkte samenstelling.